

Vorbereiden

Hoe groot maak jij het?

Matteüs 18:15-20

6 september 2020

WELK VERHAAL LEZEN WE?

Jezus vertelt zijn toehoorders wat zij moeten doen als hun broeder of zuster tegen hen zondigt: aanspreken onder vier ogen, aanspreken met getuigen en als het echt niet anders kan 'hen behandelen als tollenaars of heidenen'.

Eén probleem, twee mogelijkheden

Stel dat iemand jou iets aandoet. Iets waardoor de relatie tussen jou en die ander beschadigt. Wat moet je dan doen? Grofweg zijn er twee mogelijkheden: je laat elkaar los of je houdt elkaar vast. Jezus kiest in eerste instantie voor vasthouden. In tweede instantie ook en in derde instantie ook. Pas als dat allemaal niet helpt, is er een andere mogelijkheid.

Wat voorafging

Matteüs 18 begint met de vraag van Jezus' leerlingen wie de grootste is in het Koninkrijk van de hemel. Daarop zet Jezus een kind in het midden. Hij legt uit dat zijn leerlingen moeten 'worden als een kind'. En hij verbindt daar meteen een waarschuwing aan: breng kleine mensen niet van de goede weg af. Daarna vertelt Jezus over een herder die een schaap kwijt is – hij zoekt net zo lang tot hij dat ene dier weer gevonden heeft. Zoals die herder gehecht is aan zijn schaap, zo is God gehecht aan 'deze kleine mensen'.

En jij?

In onze lezing is de vraag: En jij? Wat voor herder ben jij? Lijk je op die herder die er alles voor over had om zijn kudde bij elkaar te houden? Jezus zet in met de situatie: Stel dat een van je broeders of zusters tegen je zondigt. In het Grieks staat er alleen 'broeders'; dit woord wordt vaak gebruikt om medegelovigen aan te duiden. Wat als een van je medegelovigen iets verkeerd doet? Je zou kunnen zeggen dat diegene dan lijkt op een schaap dat zijn eigen weg kiest. Wat doe jij dan om de band te herstellen?

In sommige oude handschriften ontbreken in vers 15 de woorden 'tegen je'. Als die woorden worden weggelaten, zou het over meer soorten zonde kunnen gaan. Maar de oplossing die Jezus geeft, lijkt toch vooral gericht op onderlinge problemen.

Drie stappen

Jezus vertelt zijn leerlingen over drie stappen die kunnen helpen om iemand te veranderen in zijn gedrag: persoonlijk, met twee getuigen of ten overstaan van de hele gemeente. En als dat allemaal niet helpt? 'Behandel hen dan zoals je een heiden of een tollenaar behandelt', zegt Jezus. Dat klinkt niet best. Hoewel... Hoe behandelde Jezus de tollenaars en de heidenen ook alweer?

Lees verder!

Eigenlijk is de lezing van vandaag te kort. We stoppen na vers 20 en moeten dan een hele week wachten voordat we vers 21 en verder lezen. Eigenlijk is dat jammer, want Petrus stelt een mooie vraag over wat Jezus net verteld heeft. 'Hoe vaak moet je iemand vergeven?' Het antwoord van Jezus: 'Zeventigmaal zeven'. Waarom dat zo is, maakt Jezus duidelijk met een verhaal. Maar daarover volgende week meer... Jezus vertelt wat je kunt doen als iemand je iets heeft aangedaan. Je hoeft niet meteen allemaal anderen erbij te betrekken; spreek eerst diegene zelf aan. Hoe groot maak jij het?

Vieren

Hoe groot maak jij het?

Matteüs 18:15-20

6 september 2020

6 september 2020

Kindermoment in de dienst

Voordat de kinderen naar hun eigen ruimte gaan, kunt u het volgende verhaaltje vertellen.

Blaadjes

Mevrouw Hogepoot en meneer Langeteen hadden ruzie. Het was echt een erge ruzie. En het ging over... blaadjes. Dat zit zo: mevrouw Hogepoot heeft een boom. Toen het ging waaien, kwamen er blaadjes in de tuin van meneer Langeteen. Hij boos natuurlijk, dat begrijp je. Hij gooide de blaadjes terug over de schutting en riep er boze woorden bij. ('Schuttingtaal' noemen ze dat.) De blaadjes kwamen tussen het schone wasgoed van mevrouw Hogepoot. Zij boos natuurlijk, dat begrijp je. Maar nu is het gelukkig weer opgelost. Over, fini, voorbij, vrede. De storm is overgewaaid, in de tuin van Hogepoot en Langeteen. Hoe dat komt? Dat weet ik niet. Op de een of andere manier hebben ze hun ruzie bijgelegd. Kun jij bedenken hoe ze dat gedaan hebben? Laat de kinderen en volwassenen in de kerk reageren op de vraag uit het verhaal. Vertel daarna dat de lezing van vandaag gaat over hoe je een ruzie oplost.

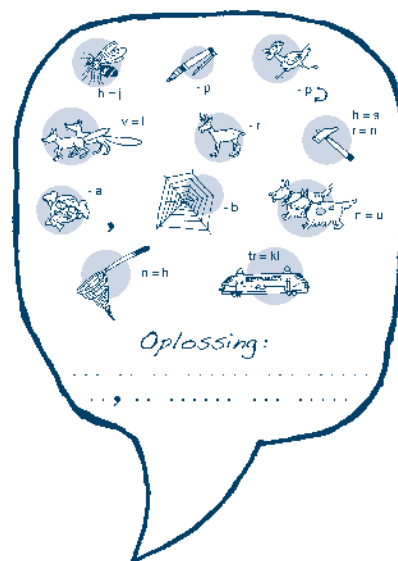
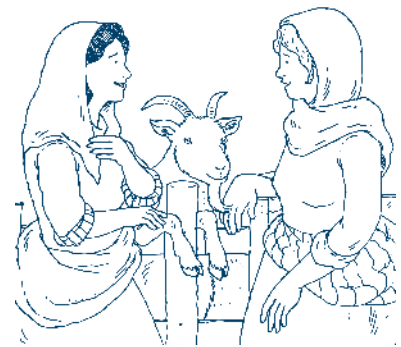
Gebed

Ruzies beginnen vaak met iets kleins.
Daarna worden ze groter... en groter...
Wij bidden U, God:
help ons om het klein te houden.
Gewoon met zijn tweeën, een paar minuutjes
een heel klein beetje ruzie maken...
dat is al heel wat, toch?
Dan is het toch wel mooi geweest?
Help ons om ruzies klein te houden;
zó klein, dat na een tijdje niemand ze meer kan vinden.
Dan is uw Koninkrijk dichtbij.
Amen

Werkblad en tips

Het tijdschrift *Kleur in de Kerk* biedt werkbladen bij de verhalen in *Kind op Zondag*. Op het werkblad voor de jonge kinderen staat een kleurplaat met mensen twee aan twee die samen hun boosheid over iets oplossen. Op het werkblad voor de oudere kinderen (dat daarbij gelegd kan worden) staat een tekst in rebustaal. De oplossing is: 'Jij en ik lossen het samen op, we houden het klein'.

Twaalfde zondag van de zomer Jaar A

Lezing uit het Oude Testament	Ezechiël 33:7-11
Antwoordpsalm	119:33-40
Epistellezing	Romeinen 12:9-21
Lezing uit het Evangelie	Matteüs 18: (1)15-20

Vertellen

Hoe groot maak jij het?

Matteüs 18:15-20

6 september 2020

6 september 2020

Vertelling 4-7 jaar

Ruzie!

Jezus is in het stadje Kafarnaüm. Daar vertelt hij aan de mensen dat God van ze houdt. De mensen vinden het fijn om te horen.

Maar een mevrouw luistert niet zo goed naar Jezus. Terwijl Jezus nog aan het vertellen is, fluistert de vrouw tegen iemand die naast haar staat: 'Moet je horen. Mijn zus zou vanochtend de geit eten geven, maar dat heeft ze niet gedaan. Ze denkt zeker dat ik het doe. Maar dat doe ik mooi niet!' Daarna schuifelt ze een paar stapjes verder, naar iemand anders. 'Moet je horen', zegt ze zacht. 'Mijn zus heeft de geit geen eten gegeven. Gemeen hè?' En ze loopt nog wat verder. 'Moet je horen...', begint ze weer. Jezus merkt wat er gebeurt. Hij steekt zijn hand uit. 'Kom', zegt hij tegen de vrouw. 'Ik wil even met je praten.'

Ze lopen naar een plekje waar het rustig is. Tijdens het lopen begint de vrouw weer: 'Moet je horen. Mijn zus...'

Maar Jezus onderbreekt haar. 'Ik heb het al gehoord', zegt hij. 'Je zus heeft de geit geen eten gegeven hè?'

De vrouw knikt. 'Zo gaat het altijd', moppert ze.

Maar dan zegt Jezus: 'Heb je er al met je zus over gepraat?'

De vrouw schudt haar hoofd. 'Nee', zegt ze boos. 'Ik hoef niet met haar te praten. Ze moet gewoon de geit eten geven!'

Jezus knikt. 'Hadden jullie dat afgesproken?' vraagt hij. 'Dan begrijp ik best dat je een beetje boos bent. Maar het helpt niet als je aan iedereen vertelt dat je zus gemeen is. Het helpt wel als je er met je zus over praat.'

De vrouw denkt even na. 'Ik denk dat je gelijk hebt', zegt ze.

Samen lopen ze naar het huis van de vrouw.

'Ga je mee naar binnen om met mijn zus te praten?' vraagt de vrouw.

'Ik wacht buiten', zegt Jezus. 'Ik denk dat jullie het samen kunnen. En als het niet lukt, mag je mij erbij roepen.'

Een tijdje later komen de vrouwen weer buiten. Ze kijken vrolijk.

En Jezus? Die aait de geit, die lekker staat te eten. 'Ik heb hem maar vast wat gegeven', zegt Jezus met een knipoog.

Werkvormen

4-7 jaar

Gesprek: Hebben de kinderen weleens ruzie met een broer, zus, vriendje of vriendinnetje? Wat doen ze dan? Wat zegt Jezus tegen de vrouw? Zou het bij ons ook helpen, als we er niet met anderen over praten maar alleen met degene op wie we boos zijn?

Spel: Verdeel de kinderen in twee groepen. Alle kinderen van groep 1 trekken een schoen uit en zetten deze midden in de ruimte. Ze gaan zelf aan de zijkant zitten. De kinderen van groep 2 zijn de schoendieven. Zij gaan allemaal een schoen pakken. (Laat hier een spannend muzikje bij horen.) De kinderen van groep 1 moeten goed kijken wie hun schoen pakt, maar ze mogen het niet hardop zeggen!

Daarna gaan de kinderen van groep 1 hun eigen schoen terugvragen bij groep 2. Vraag na afloop hoe het gegaan is. Lukt het de kinderen om hier iets over te vertellen zonder dat ze vertellen wie hun schoen had afgepakt?

Creatief: In het verhaal van het kindermoment kregen mevrouw Hogepoot en meneer Langeteen ruzie om blaadjes. Laat de kinderen uit groen papier blaadjes knippen. Ze leggen de blaadjes voor zich op tafel en blazen, zodat de blaadjes ergens anders terecht komen. Degene bij wie ze terecht komen, speelt meneer Langeteen: zij/hij is boos. Hoe lost mevrouw Hogepoot dit op?

8-10 jaar

Gesprek: Waarom zou Jezus niet willen dat de mensen doorfluisteren wat er gebeurd is? Maken de kinderen zelf wel eens mee dat er gesproken wordt over iemand die iets verkeerd gedaan heeft? Wat doen zij dan? Wat zouden we kunnen leren van dit verhaal?

Spel: Leer de kinderen het volgende rijmpje:

Een: Ik zeg het tegen jou alleen.

Twee: Wie denkt even met ons mee?

Drie is wat ik door de vingers zie.

Vier is over, veel plezier!

Leg uit wat de uitdrukking 'door de vingers zien' betekent: dan blijf je niet boos op iemand.

Vertel de kinderen dat ze voortaan met dit rijmpje even tot vier kunnen tellen als ze boos zijn. Misschien helpt het om ruzies klein te houden!

Spel: Speel het verhaal uit.

11-12 jaar

Gesprek: Hoe heet dat als je praat over iemand zonder dat hij of zij erbij is? Roddel jij wel eens over iemand? Wat kan er gebeuren?

Spel: Doorfluistertje. Fluister iets in het oor van een kind. Zij of hij fluistert het in het oor van het volgende kind. Dit gaat zo door tot het weer bij de leiding is. Wat is het geworden?

Doorvertellen: Drie kinderen staan op de gang. De 1e komt binnen. Lees een verhaaltje voor aan dit kind.

De 2e komt binnen. Het 1e kind vertelt het verhaaltje door aan het 2e kind. Die vertelt het aan het 3e kind. Lees het verhaaltje nu nog een keer voor. Klopt het nog steeds?

Schrijven: Hoe zou het verhaal van de vrouw verdergegaan zijn? En wat zou Jezus tegen de andere mensen gezegd hebben? De kinderen fantaseren hoe het verhaal verder gaat en schrijven dit op.

Vertelling 8–12 jaar

Hoort iedereen erbij?

Op het marktplein van het stadje Kafarnaüm staat Jezus te vertellen.

'Wij horen allemaal bij elkaar', vertelt hij.

Ja, knikken de mensen. Wij horen allemaal bij elkaar.

'Als een grote familie', vertelt Jezus.

Inderdaad, denken de mensen. Als een grote familie.

'Want God houdt van ons allemaal', vertelt Jezus.

Zo is het, denken de mensen. God houdt van ons allemaal.

'Behalve van mijn broer', zegt een vrouw zacht.

Jezus stopt met vertellen. Iedereen kijkt nu naar de vrouw.

'Wat dan?' vragen de omstanders.

Al snel roept iedereen door elkaar: 'Wat is er dan met je broer?'

'Wat heeft hij gedaan?'

'Was het erg?'

'Wat zei ze eigenlijk?' wil iemand achteraan weten.

'Mijn broer heeft...'. begint de vrouw. Ze aarzelt even, dan schudt ze haar hoofd. En dan buigt ze zich naar iemand naast haar om iets in zijn oor te fluisteren. De man luistert, schudt verbaasd zijn hoofd en fluistert het door aan de volgende. Die schudt ook zijn hoofd, zegt: 'Tsss...'. en buigt zich naar de volgende om het door te fluisteren.

'Stop', zegt Jezus. 'Stop. Stop met praten over iemand die er niet is. Stop met denken dat iemand niet bij ons hoort.' Hij loopt naar de vrouw toe en steekt zijn hand uit.

'Loop je even met me mee?' vraagt hij. 'Ik wil je iets vragen.'

Samen lopen ze naar een rustig plekje.

'Je wilt zeker weten wat mijn broer gedaan heeft', zegt de vrouw.

'Fout', zegt Jezus. 'Wat ik wil weten is: heb je er met je broer over gepraat? Want onze ruzies worden niet opgelost door aan iedereen te vertellen wat iemand verkeerd gedaan heeft. Onze ruzies worden opgelost door er samen over te praten.'

'En als dat niet helpt?' vraagt de vrouw.

'Dan vraag je een of twee mensen om met jullie mee te praten.'

'En als dat ook niet helpt?'

'Dán kun je meer mensen vragen om te helpen', antwoordt Jezus.

'En als dat ook niet helpt?'

Jezus glimlacht. 'Ga nou eerst maar eens met je broer praten', zegt hij dan.

De vrouw gaat maar gauw op weg.

'Ik hoor het wel als je nog hulp nodig hebt!' roept Jezus haar na.